

AWDURDOD PARC CENEDLAETHOL

5 Mai 2021

Yn Bresennol: Cynghorydd P Harries (Cadeirydd)

Cynghorydd P Baker BEM, Cynghorydd Mrs D Clements, Cynghorydd K Doolin, Cynghorydd M Evans, Dr M Havard, Mrs J James, Cynghorydd M James, Mr G Jones, Cynghorydd PJ Morgan, Cynghorydd R Owens, Cynghorydd A Wilcox, Cynghorydd M Williams a'r Cynghorydd S Yelland

[Cyrhaeddodd Dr R Heath-Davies yn ystod ystyried cofnodion y Pwyllgor Ieuenctid (*gweler Cofnod 5(ii)*); Cyrhaeddodd Dr R Plummer yn ystod ystyried yr eitem ar benodi Aelod ar Barth Cadwraeth Morol Skomer (*gweler Cofnod 6*)].

(Cyfarfod Rhithiol: 10.00am – 12.40pm)

1. Ymddiheuriadau am absenoldeb

Derbyniwyd ymddiheuriad am absenoldeb oddi wrth y Cynghorydd P Kidney. Roedd Dr R Plummer wedi rhoi gwybod y byddai'n cyrraedd yn hwyr.

2. Datgan Buddiannau

Ni ddatganwyd unrhyw fuddiant.

3. Cofnodion

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar y 24^{ain} o Fawrth 2021 i'w cadarnhau a'u dilysu.

O ran Cofnod 10 ynglŷn ag Opsiynau Fformat Cyfarfodydd Pwyllgor ar ôl Cyfyngiadau Covid-19, roedd Cadeirydd y Pwyllgor Cefnogi a Datblygu Aelodau wedi nodi bod presenoldeb yng nghyfarfodydd yr Awdurdod a'i Bwyllgorau wedi cynyddu o rhyw 75% i 94% ers iddynt gael eu cynnal yn rhithiol, yn hytrach nag yn bersonol, a bod hyn yn ystyriaeth bwysig arall o ran fformat cyfarfodydd yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD cadarnhau a dilysu cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar y 24^{ain} o Fawrth 2021 yn amodol ar y diwygio uchod.

3. Materion yn codi

Siarter Cymru ar gyfer Cynorthwyo a Datblygu Aelodau: Cais am Statws Siarter Lefel Uwch (Cofnod 12)

Diolchodd Cadeirydd y Pwyllgor Cefnogi a Datblygu Aelodau i'r Aelodau hynny oedd wedi e-bostio sylwadau ynglŷn â'r gefnogaeth a gawsant gan y Tîm Gwasanaethau Democraidd, ac roedd y sylwadau hynny wedi'u defnyddio fel tystiolaeth ychwanegol i gefnogi'r Cais am Siarter Uwch.

NODWYD.

4. Cyhoeddiadau'r Cadeirydd

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd wedi mynychu unrhyw ddigwyddiadau cyhoeddus ers y cyfarfod diwethaf o'r Awdurdod. Fodd bynnag ei obaith oedd y byddai hynny'n dechrau newid yn sgîl llacio'r cyfyngiadau. Yr oedd, serch hynny, wedi mynychu nifer o gyfarfodydd, gan gynnwys cyfarfod o Ymddiriedolaeth PCAP, a chyfeiriodd hefyd at nifer o sesiynau gwych ar awyr dywyll yr oedd yr Awdurdod wedi'u cynnal yn ddiweddar, ac un ar Infertebratau'r Arfordir gan Fforwm Arfordirol Sir Benfro. Llongyfarchodd y Cadeirydd y Tîm Cyfathrebu gan fod gwaith yr Awdurdod wrth gyfathrebu allan o'r argyfwng Covid wedi cyrraedd rhestr fer gwobr rhagoriaeth y DU, a diolchodd i'r Prif Weithredwr a'r staff am eu gwaith caled a'u creadigrwydd.

NOWYD.

5. Adroddiadau cyfarfodydd amrywiol Bwyllgorau'r Awdurdod

Cyflwynwyd yr adroddiadau canlynol o gyfarfodydd nifer o Bwyllgorau'r Awdurdod i'r Aelodau i'w hystyried/er gwybodaeth:

(i) Y Pwyllgorau Rheoli Datblygu a gynhaliwyd ar 10 Mawrth 2021 ac ar 12 Ebrill 2021.

Gan gyfeirio at y cais yn y cyfarfod o'r Pwyllgor yn ddiweddar bod yr Awdurdod yn adolygu ei bolisi ar siarad cyhoeddus, tynnodd un Aelod sylw'r swyddogion at bolisi Cyngor Sir Penfro oedd yn caniatáu i aelodau'r cyhoedd siarad yr eildro. Roedd yn gobeithio y byddai hyn yn llywio'r gwaith parhaus o adolygu'r polisi. Cadarnhaodd y Swyddog Monitro y byddai gweithdy i'r Aelodau ar y pwnc hwn yn cael ei gynnal yn y dyfodol agos ac y byddai polisi diwygiedig yn cael ei gyflwyno gerbron cyfarfod o'r Awdurdod yn y dyfodol.

(ii) Y Pwyllgor Ieuencid a gynhaliwyd ar 16 Mawrth 2021.

Nodwyd bod y Pwyllgor Ieuencid ar hyn o bryd yn chwilio am aelodau ifanc newydd ac y dylai unrhyw un oedd â diddordeb gysylltu â Tom Moses.

(iii) Pwyllgor Adolygu Gweithredol a gynhaliwyd ar 17 Mawrth 2021

Nodwyd bod y Pwyllgor wedi ystyried eitem ddiddorol ar y Clefyd Coed Ynn, a chadarnhaodd y Prif Weithredwr y byddai'r eitem hon hefyd yn cael ei thrafod yn y cyfarfod nesaf o'r Pwyllgor Archwilio ac Adolygu Gwasanaethau Corfforaethol.

(iv) Panel Adolygu Perfformiad y Prif Weithredwr a gynhaliwyd ar 17 Mawrth 2021

Gofynnodd un Aelod am eglurder ynghylch y cysylltiadau rhwng brandiau ac ymgyrchoedd marchnata (Cofnod 4.5). Eglurodd y Prif Weithredwr

bod pryder wedi'i fynegi y gallai'r ffaith bod yr Awdurdod yn ymwneud â nifer o bartneriaethau a phrosiectau, arwain at negeseuon cymysg. Serch hynny credai bod maint y marchnata yn gadarnhaol a bod y swyddogion yn ymwybodol o'r problemau allai godi.

PENDERFYNWYD nodi/mabwysiadu/derbyn cofnodion y Pwyllgorau a enwir uchod.

6. Grŵp Cyngori Parth Cadwraeth Morol Skomer

Eglurodd y Cadeirydd ei fod wedi derbyn e-bost oddi wrth Cyfoeth Naturiol Cymru yn gwahodd yr Awdurdod i enwebu Aelod i eistedd ar y Grŵp a enwir uchod; nodwyd bod yr Awdurdod eisoes yn cael ei gynrychioli ar lefel swyddogion gan y Swyddog Bioamrywiaeth.

PENDERFYNWYD bod y Cyngorydd P Harries yn cael ei benodi yn gynrychiolydd yr Awdurdod ar y Grŵp Cyngori Parth Cadwraeth Morol Skomer.

7. Archwilio Cymru: Adolygiad o Gydnerthedd - Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro

Estynnodd y Cadeirydd groeso i Matthew Brushett ac i Nick Selwyn o Archwilio Cymru i'r cyfarfod. Roeddent wedi egluro mai rhan o'r archwilio perfformiad eleni oedd ceisio ateb y cwestiwn "A yw'r Awdurdod Parc Cenedlaethol yn rheoli ei adnoddau yn effeithiol i sicrhau cydnerthedd y Parc yn y tymor hir?" Yn gyffredinol, daethpwyd i'r casgliad bod yr Awdurdod wedi profi y gall addasu a'i fod yn gydnerth yn wyneb bygythiadau sy'n tarfu yn gwbl ddirybudd, ond bod angen gwneud rhagor o waith i sicrhau bod hynny yn parhau yn y tymor hwy, a nodwyd manylion pellach yn yr adroddiad. Dywedodd y Prif Weithredwr y byddai cynllun gweithredu yn cael ei baratoi ac y byddai'r cynllun hwn yn cael ei ddwyn gerbron Pwyllgor Archwilio ac Adolygu Gwasanaethau Corfforaethol yr Awdurdod maes o law.

Roedd yr Aelodau yn croesawu'r adroddiad cadarnhaol ac yn dymuno llongyfarch y swyddogion am eu gwaith yn ystod cyfnod anodd. O ran yr holiaduron a ddefnyddiwyd i gynorthwyo i gasglu gwybodaeth, awgrymwyd y gallai holiaduron ar wahân i'r Aelodau a'r swyddogion fod yn fwy defnyddiol. Hefyd roedd cais am grynodedbau o'r ymatebion ansoddol a gafwyd. Gan gyfeirio at un o'r casgliadau, mynegwyd pryder gan rai Aelodau ynghylch diffyg capasiti'r gweithlu a glustnodwyd fel risg barhaus i gydnerthedd, a'r gobaith oedd y byddai hyn yn cael sylw yn y cynllun gweithredu. Yn olaf, nodwyd bod yr adroddiad yn amlygu'r risg i'r Awdurdod o ostyngiad mewn incwm, ac awgrymodd un Aelod y gellid gwahodd Archwilio Cymru i weithdy yn y dyfodol ynglŷn â masnacheiddio.

NODWYD.

8. Ymgynghori ar y Drafft o Strategaeth Lefel Uchel ar gyfer yr Awdurdod

Atgoffwyd yr Aelodau bod yr Awdurdod yn gweithio ar hyn o bryd i ddatblygu Strategaeth newydd ar gyfer yr Awdurdod. Roedd yr adroddiad yn nodi'r prif ffactorau oedd wedi dylanwadu ar y gwaith o ddatblygu strategaeth newydd, a gyflwynwyd i'r Aelodau, a gofynnwyd iddynt gytuno bod ymgynghori allanol yn cael ei gynnal ar y ddogfen ddrafft er mwyn rhoi cyfle i bartneriaid, rhanddeiliaid ac aelodau o'r cyhoedd ddylanwadu ar waith yr Awdurdod yn y dyfodol. Yn dilyn yr ymgynghori, byddai'r strategaeth yn cael ei dwyn yn ôl i gyfarfod o'r Awdurdod yn y dyfodol i'w chymeradwyo.

Roedd yr Aelodau yn hoffi symlrwydd y strategaeth a'r graffeg oedd yn ategu'r strategaeth, a bod y crynodeb o'r ddeddfwriaeth a'r dogfennau polisi a nodwyd yn yr adroddiad wedi bod yn ddefnyddiol iddynt. Fodd bynnag, gofynnwyd i'r Awdurdod, wrth gynnal yr ymgynghoriad, fod yn glir yn yr hyn y disgwylid i bobl a sefydliadau roi sylwadau arno, er mwyn sicrhau bod yr ymgysylltu yn drylwyr. Atebodd y Prif Weithredwr mai hyn oedd y cam cyntaf yn y broses, ac nad oedd yn rhagweld mai hwn fyddai'r unig gyfle i wneud sylwadau ar y ddogfen. Wrth i'r strategaeth ddatblygu, byddai mwy o fanylion yn cael eu darparu. Fodd bynnag, byddai ymgynghori ar y strategaeth lefel uchel ar y pwynt hwn hefyd yn offeryn cyfathrebu.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r fersiwn drafft o'r Strategaeth Lefel Uchel ar gyfer ymgynghori.

[Cyflwynodd y Cynghorydd M Evans ei ymddiheuriad a gadawodd y cyfarfod yr adeg hon.]

9. Datganiad Llywodraethu Blynyddol

Atgoffwyd yr Aelodau bod angen i'r Awdurdod lunio Datganiad Llywodraethu Blynyddol, a gofynnwyd am eu sylwadau ar y datganiad drafft 2020/21. Dywedodd y Rheolwr Cyllid bod Barn Flynyddol y Pennaeth Archwilio Mewnol a nodwyd yn Adran 5 o'r ddogfen wedi'i hargraffu mewn coch gan fod hyn heb eto ei gyflwyno i'r Awdurdod yn y Pwyllgor Archwilio ac Adolygu Gwasanaethau Corfforaethol.

Gan ddiolch i'r swyddog am y gwaith enfawr oedd wedi'i wneud ar y datganiad, gwnaeth yr Aelodau nifer o sylwadau manwl yn y cyfarfod a rhoi gwybod y byddai pwyntiau eraill yn cael eu hanfon drwy'r e-bost. Cadarnhaodd y Rheolwr Cyllid y byddai'r newidiadau angenrheidiol yn cael eu gwneud ac y byddai'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol terfynol yn cael ei gyflwyno i'r Awdurdod yn ddiweddarach yn y flwyddyn yr un pryd â'r cyfrifon blynyddol.

NODWYD.

[Cyflwynodd y Cyngorydd S Yelland ei ymddiheuriadau a gadawodd y cyfarfod adeg ystyried yr adroddiad canlynol.]

10. Cynllun Datblygu Lleol 2: Ymgynghori ar y Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA)

Atgoffodd Pennaeth Cyfarwyddyd y Parc yr Aelodau bod yr Awdurdod wedi cytuno i gyhoeddi dogfennau'r Canllawiau Cynllunio Atodol (CCA) sy'n ymwneud â Datblygu Carafanau, Gwersylla a Chabanau Gwyliau, Safonau Parcio, Ymddiriedolaethau Tir Cymunedol a Thai Fforddiadwy, Ynni Adnewyddadwy, Dylunio a Datblygu Cynaliadwy, Archaeoleg a Bioamrywiaeth yn ei gyfarfod fis Medi 2020, a bod y ddwy ddogfen olaf yn ddogfennau canllaw ar y cyd â Chyngor Sir Penfro (CSP) ac yn ymdrin â Sir Benfro gyfan. Cafwyd ar ddeall y byddai CSP yn ystyried yr adroddiad ar yr ymgynghori ar y dogfennau Canllawiau hyn yn ei gyfarfod Cabinet ar 17 Mai, ac os byddai unrhyw newidiadau sylweddol yn cael eu gwneud, y byddai'r rhain yn cael eu cyflwyno gerbron cyfarfod o'r Awdurdod yn y dyfodol.

Aeth y Pennaeth rhagddi i ddweud bod ymgynghori â'r choedd wedi'i gynnal rhwng Hydref 2020 a Chwefror 2021 a bod yr adroddiad yn crynhoi'r canlyniadau ac yn nodi'r newidiadau a argymhellwyd i'r CCA oedd ynghlwm wrth yr adroddiad oedd gerbron yr Aelodau. Gofynnwyd i'r Aelodau felly ystyried yr ymatebion a dderbyniwyd a mabwysiadu'r CCA newydd a ddiweddarwyd. Er mwyn lleihau nifer y tudalennau a atgynhyrchwyd, eglurodd y Pennaeth Cyfarwyddyd y Parc mai dim ond y tudalennau hynny lle'r oedd newidiadau arnynt oedd wedi'u cynnwys. Yn anffodus roedd un newid wedi'i hepgor mewn perthynas â sylwadau 79, ond roedd hyn wedi'i ddisgrifio yn Atodiad A i'r adroddiad.

Diolchodd yr Aelodau i'r swyddog a'i thîm am yr ymatebion cynhwysfawr i bob un o'r sylwadau ac am y gwaith enfawr a wnaed i gynhyrchu'r adroddiad. Cafwyd trafodaeth wedyn ar faterion sy'n peri pryder megis ail gartrefi a'r ddarpariaeth meysydd gwerysllia a charafanau, a dywedodd y swyddogion eu bod yn parhau i ymgysylltu â'r sefydliadau partner, gan gynnwys Llywodraeth Cymru, mewn perthynas â'r materion hyn. Gofynnodd un Aelod am gynnwys gwybodaeth ychwanegol ynghylch ardaloedd sy'n sensitif o ran yr iaith Gymraeg (Ymateb Swyddogion i Sylwadau 4) gael ei chynnwys; hefyd mewn perthynas â dehongli canllawiau cenedlaethol mewn cyd-destun lleol (Ymateb Swyddogion i Sylwadau 14) a gwella mynediad i gerddwyr fel rhan o'r Canllawiau Lleoli, Lliniaru a Gwella Cyffredinol a ddarperir yn y CCA ar Garafanau, Gwersylla a Bythynnod Gwyliau. Cytunodd y swyddog i edrych ar eiriad y materion hyn i weld a ellid gwella'r geiriad.

PENDERFYNWYD:

- a) Cytuno ar ymatebion y Swyddogion i'r ymatebion ymgynghori a dderbyniwyd a nodir yn Atodiad A ac Atodiad B.
- b) Mabwysiadu'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar:
- (i) Datblygu Carafanau, Gwersylla a Chabanau Gwyliau
 - (ii) Safonau Parcio
 - (iii) Cynllun Bro – Ymddiriedolaethau Tir Cymunedol a Thai Fforddiadwy
 - (iv) Ynni Adnewyddadwy
 - (v) Dylunio a Datblygu Cynaliadwy
 - (vi) Archaeoleg (ar y cyd â Chyngor Sir Penfro)
 - (vii) Bioamrywiaeth (ar y cyd â Chyngor Sir Penfro)
- yn amodol ar y golygu a gynigiwyd yn Atodiad A ac C o'r adroddiad ac y cytunwyd arnynt yn y cyfarfod.
- c) Rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth Cyfarwyddyd y Parc wneud mân olygiadau pellach, i gynnwys cymryd i ystyriaeth sylwadau Cyngor Sir Penfro ar y ddwy ddogfen Canllawiau Cynllunio Atodol ar y Cyd (h.y. y dogfennau Canllawiau Cynllunio Atodol ar Fioamrywiaeth ac ar Archaeoleg). Byddai unrhyw newidiadau arfaethedig gan Gyngor Sir Penfro o natur sylweddol yn cael eu hadrodd yn ôl i'r Awdurdod Parc Cenedlaethol i'w hystyried ymhellach.

11. Diwygiadau Arfaethedig i Reolau Sefydlog 5.1 a 5.4: Penodi Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd

Atgoffwyd yr Aelodau bod Gweinidogion Cymru wedi cyflwyno Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Coronafeirws) (Cyfarfodydd) (Cymru) 2020 ("y Rheoliadau") oherwydd y pandemig COVID-19 y llynedd, oedd yn rhoi'r fframwaith i awdurdodau lleol alw cyfarfodydd rhithiol yr Awdurdod a'i Bwyllgorau drwy ddefnyddio meddalwedd fideo a/neu gynadledda ffôn.

O ganlyniad, cafodd Rheol Sefydlog 5 yr Awdurdod sy'n ymwneud â phenodi Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod a'i Bwyllgorau ei diwygio dros-dro i amlygu'r ffaith na fyddai'n bosibl cynnal pleidlais gudd ar gyfer y cyfryw benodiadau.

Ers hynny, roedd Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 wedi dod i rym oedd, ymhlith pethau eraill, yn ymestyn gofynion y Rheoliadau, a bellach yn caniatáu cynnal cyfarfodydd lle gallai rhai, neu'r cyfan, o'r cyfranogwyr fod mewn gwahanol leoedd ar yr un amser, cyn belled â bod pawb - ar gyfer Awdurdodau Parciau Cenedlaethol o leiaf - sy'n cymryd rhan yn gallu cael eu clywed, ond nid o reidrwydd yn cael eu gweld gan bawb dan sylw.

Wrth symud ymlaen felly, roedd angen diwygio Rheol Sefydlog 5 i alluogi cynnal y broses o benodi Cadeiryddion a Dirprwy Gadeiryddion, waeth ble bynnag oedd yr Aelodau pan oeddent yn mynychu'r cyfryw gyfarfodydd, ac roedd yr adroddiad yn nodi'r diwygiadau arfaethedig.

Yn y cyfarfod dywedodd y Rheolwr Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Democrataidd a Dirprwy Swyddog Monitro yr hoffai wneud dau newid ychwanegol i baragraff (ii) o Reol Sefydlog 5.4 (d) i gael gwared ar y geiriau "drwy fynediad o bell" ac "ychwanegol".

Roedd un Aelod, er ei fod yn deall yr angen i ddiwygio Rheolau Sefydlog, yn anhapus na fyddai, o bosibl, o dan y darpariaethau hyn, i'r bleidlais fod yn gyfrinachol, a gofynnodd, wrth i'r systemau digidol ddatblygu, am roi ystyriaeth bellach i raglenni sy'n caniatáu pleidleisio dienw. Cytunodd y swyddog y byddai'r mater yn cael ei adolygu pe bai'r fformat o gynnal cyfarfodydd yn newid yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD bod Rheolau Sefydlog 5.1 a 5.4 mewn perthynas â'r drefn o ethol Cadeiryddion a Dirprwy Gadeiryddion i'r Awdurdod Parc Cenedlaethol a'i Bwyllgorau yn cael eu diwygio fel a ganlyn:

Rheol Sefydlog 5.1

- (d) Er mwyn darparu ar gyfer presenoldeb o bell mewn cyfarfodydd yn unol â Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, cynhelir pleidlais gudd fel a ganlyn:
- (i) Gwahoddir Aelodau i bleidleisio dros un ymgeisydd yn unig. Bydd gan ymgeiswyr hawl i bleidleisio drostynt eu hunain.
 - (ii) Bydd y cyfarfod yn cael ei ohirio am gyfnod o amser i ganiatáu pob Aelod sy'n mynychu'r cyfarfod i e-bostio, ffonio neu anfon neges destun at y Rheolwr Gweinyddiaeth a Gwasanaethau Democrataidd, neu swyddog arall a enwir, yn ei gyfeiriad e-bost yn yr Awdurdod Parc Cenedlaethol a/neu ei rif ffôn. Pe bai Aelod/ Aelodau yn mynychu'r cyfarfod yn swyddfeydd yr Awdurdod, a bod y swyddog hefyd yn bresennol, rhoddir y dewis iddynt bleidleisio drwy bapur pleidleisio.
 - (iii) Bydd y swyddog yn cyfrif y pleidleisiau a dderbyniwyd ac yn dilyn y weithdrefn bleidleisio arferol, h.y. gwaredu'r ymgeisydd sydd â'r nifer lleiaf o bleidleisiau a pharhau - os oes angen – i gyfrif y pleidleisiau dilynol a gynhelir o dan y weithdrefn a nodir yn (ii) uchod hyd nes bod un o'r ymgeiswyr wedi derbyn mwyafrif absoliwt o'r pleidleisiau a fwriwyd.

Rheol Sefydlog 5.4

Penodir Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd Pwyllgor yng nghyfarfod cyntaf y Pwyllgor hwnnw yn dilyn Cyfarfod Blynyddol yr Awdurdod. Y broses o enwebu i swydd Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd Pwyllgor fydd:

- (a) Dylid cyflwyno enwebiadau yn ysgrifenedig i'r Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd neu ei dîm erbyn 10 diwrnod gwaith cyn dyddiad cyfarfod y Pwyllgor.
- (b) Os na dderbynnir enwebiadau cyn y dyddiad cau o 10 diwrnod gwaith, gwahoddir enwebiadau ar ddiwrnod y cyfarfod.
- (c) Os yw pob un o'r Aelodau yn bresennol yn yr un ystafell ar y diwrnod, cynhelir yr etholiadau yn yr un modd ag y cyfeirir atynt yn Rheol Sefydlog 5.1 (c) uchod.
- (d) Os yw rhai neu bob un o'r Aelodau yn mynychu'r cyfarfod o bell, cynhelir yr etholiadau yn yr un modd ag y cyfeirir atynt yn Rheol Sefydlog 5.1 (d) uchod.

